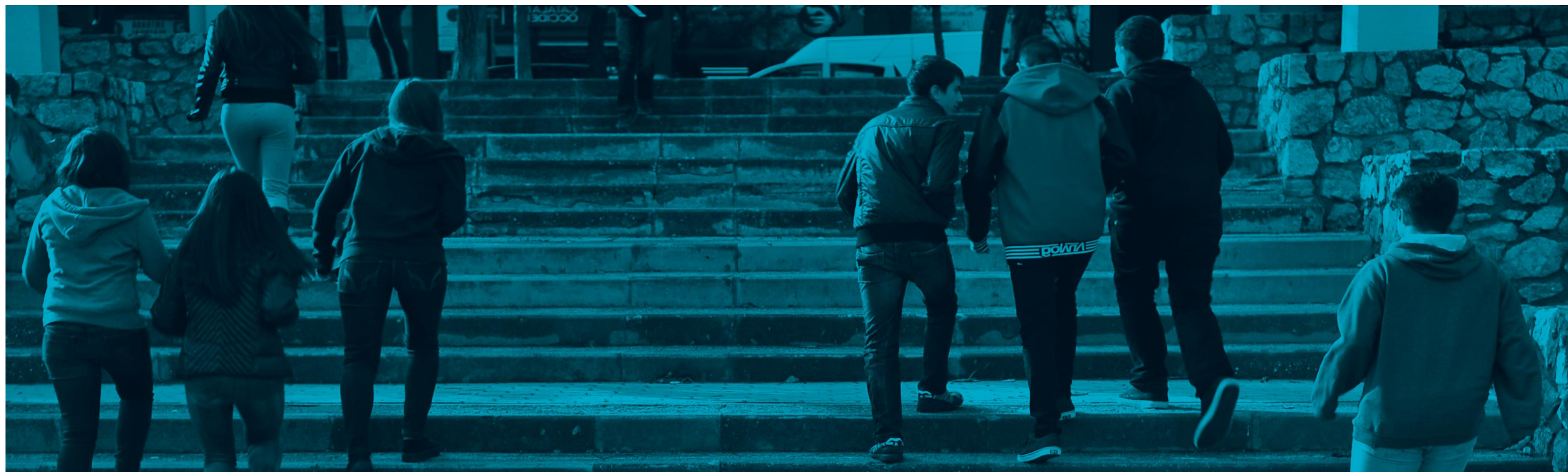

Presentació FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Els reptes en matèria de competències de la població adulta

Una comparativa internacional a partir de les dades PIAAC

Òscar Valiente i Queralt Capsada (coordinadors), Jorge Calero, Alvaro Choi, Pau Miret, Rosario Scandurra

OCTUBRE 2015

"PISA per a adults" permet avaluar les competències lectora i matemàtica de la població adulta en edat de treballar (16-64 anys).

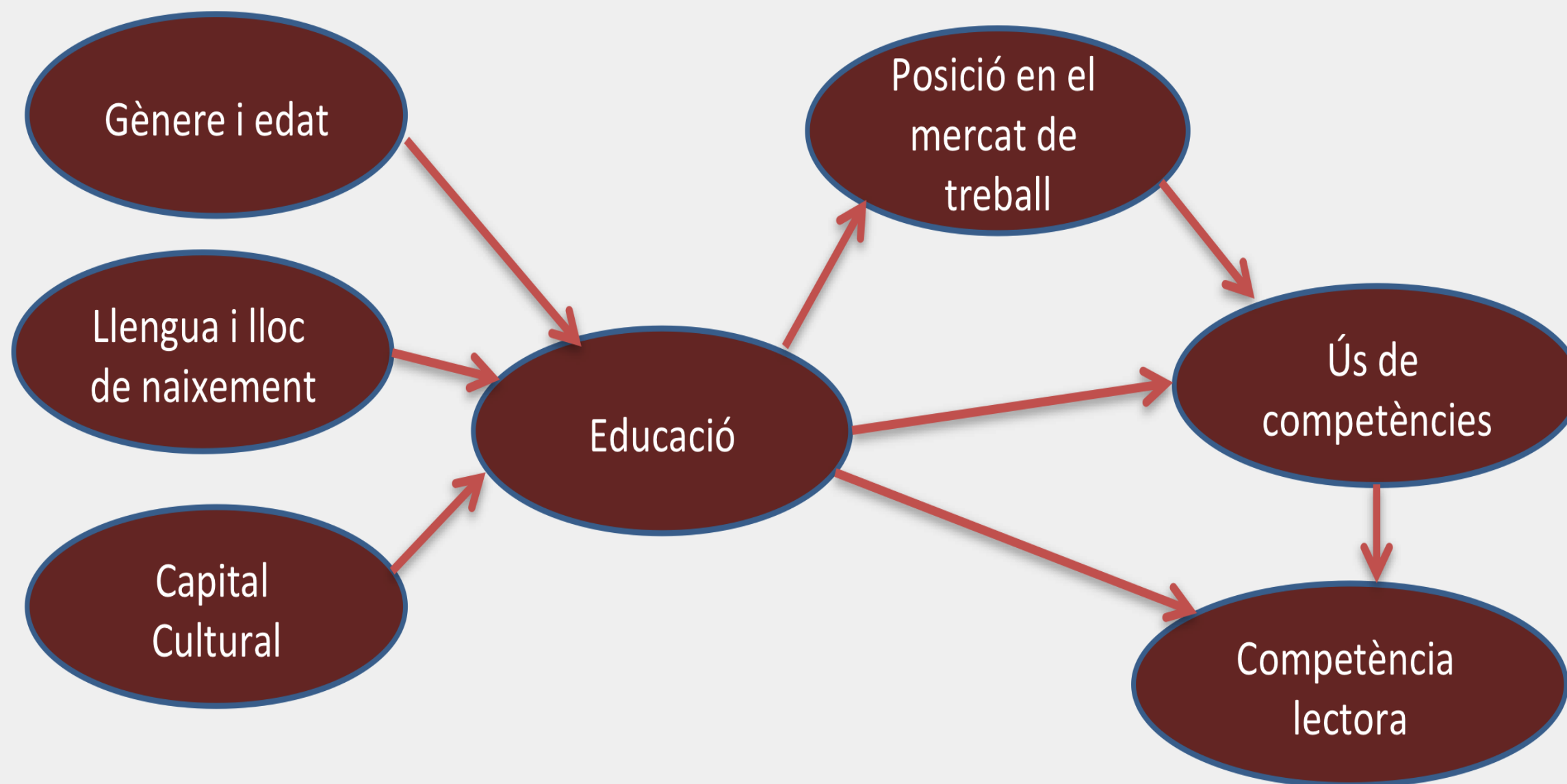
Informació recollida de l'1 d'agost del 2011 al 31 de març del 2012, i objecte de nombroses publicacions des del novembre de 2013 (*OECD Skills Outlook*).

Temes

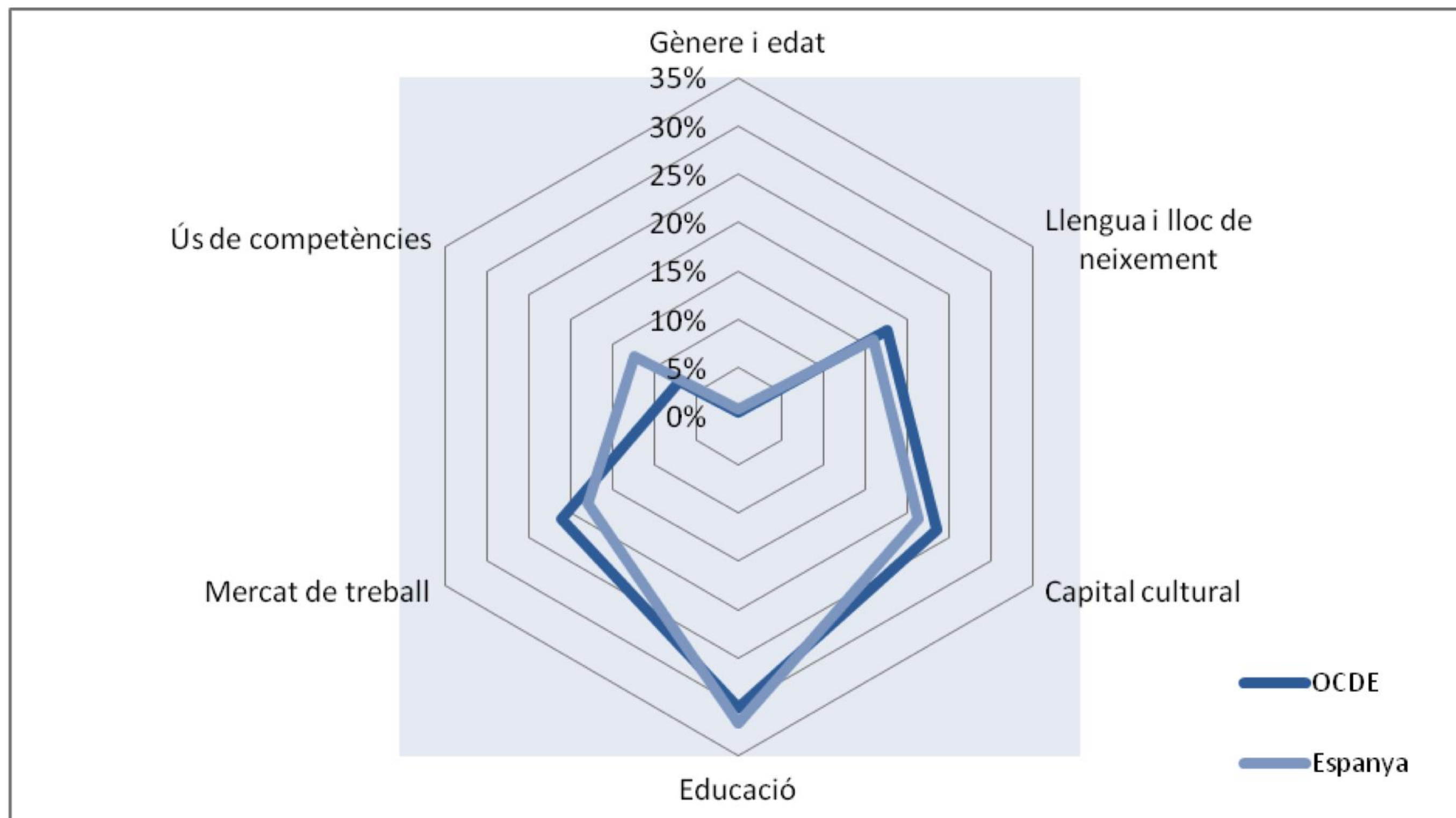
- Educació postobligatòria i desigualtat de competències entre els joves
- Desigualtats en el desenvolupament de les competències al llarg de la vida
- Atur i desigualtat en el nivell de competències de la població adulta
- Desigualtat en l'adquisició de competències i retribucions
- Sobreeducació en el mercat de treball

JOVES

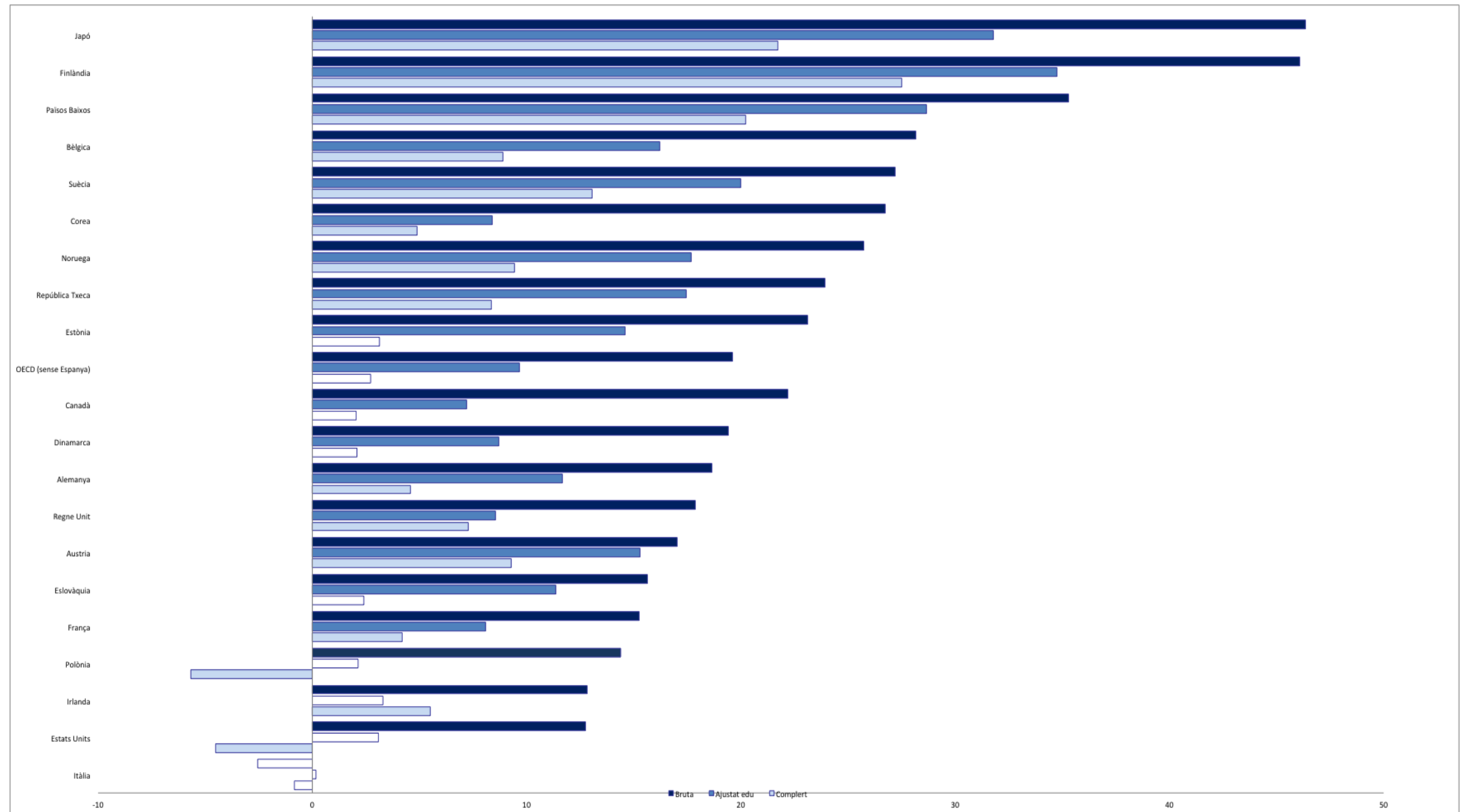
Determinants de la competència lectora

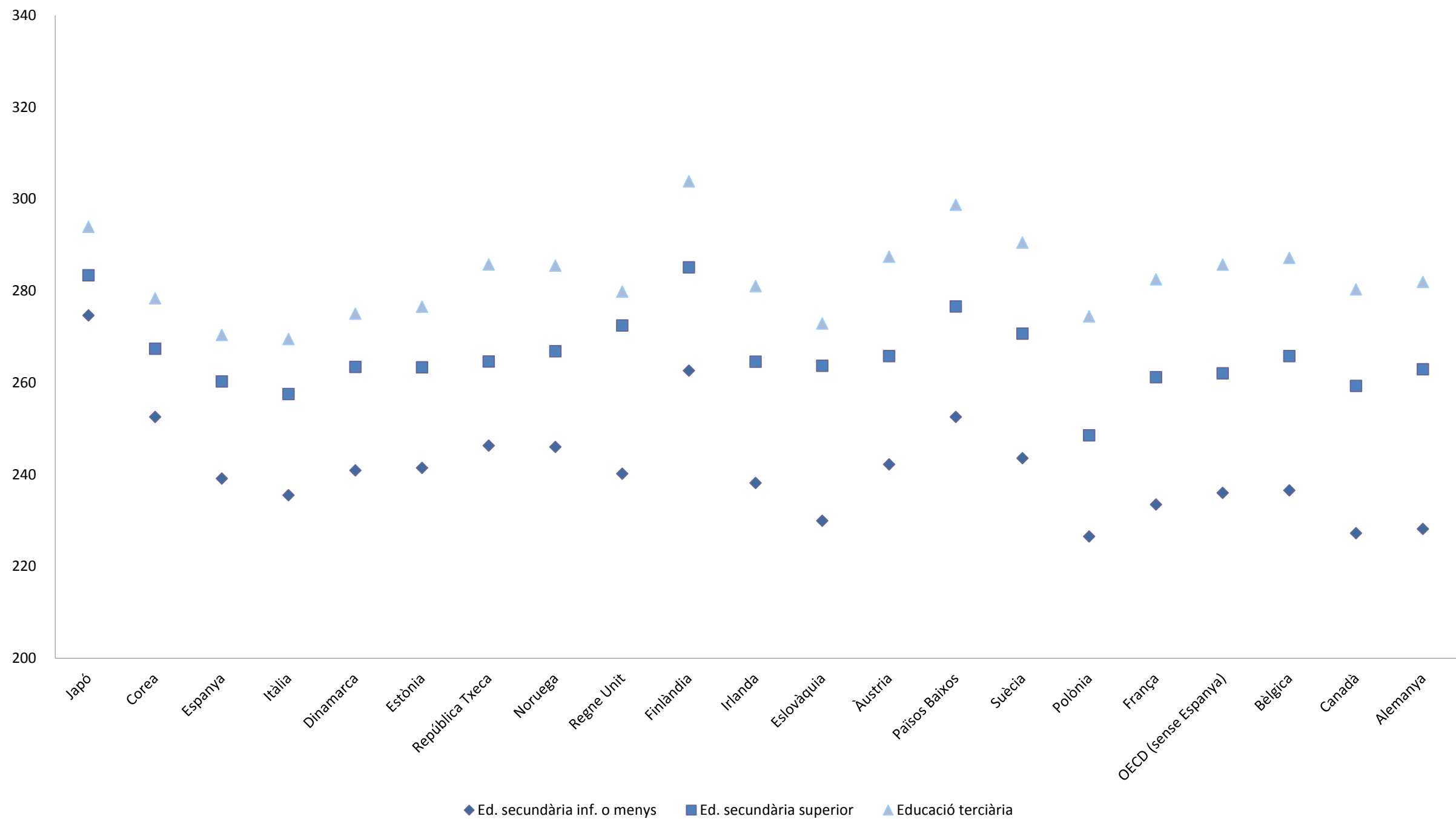
Variància explicada pels determinants de la competència lectora dels joves (25-34 anys)

Diferència en competència lectora dels joves dels països de l'OCDE respecte d'Espanya

Desigualtat (ajustada) en competència lectora entre els joves segons nivell educatiu

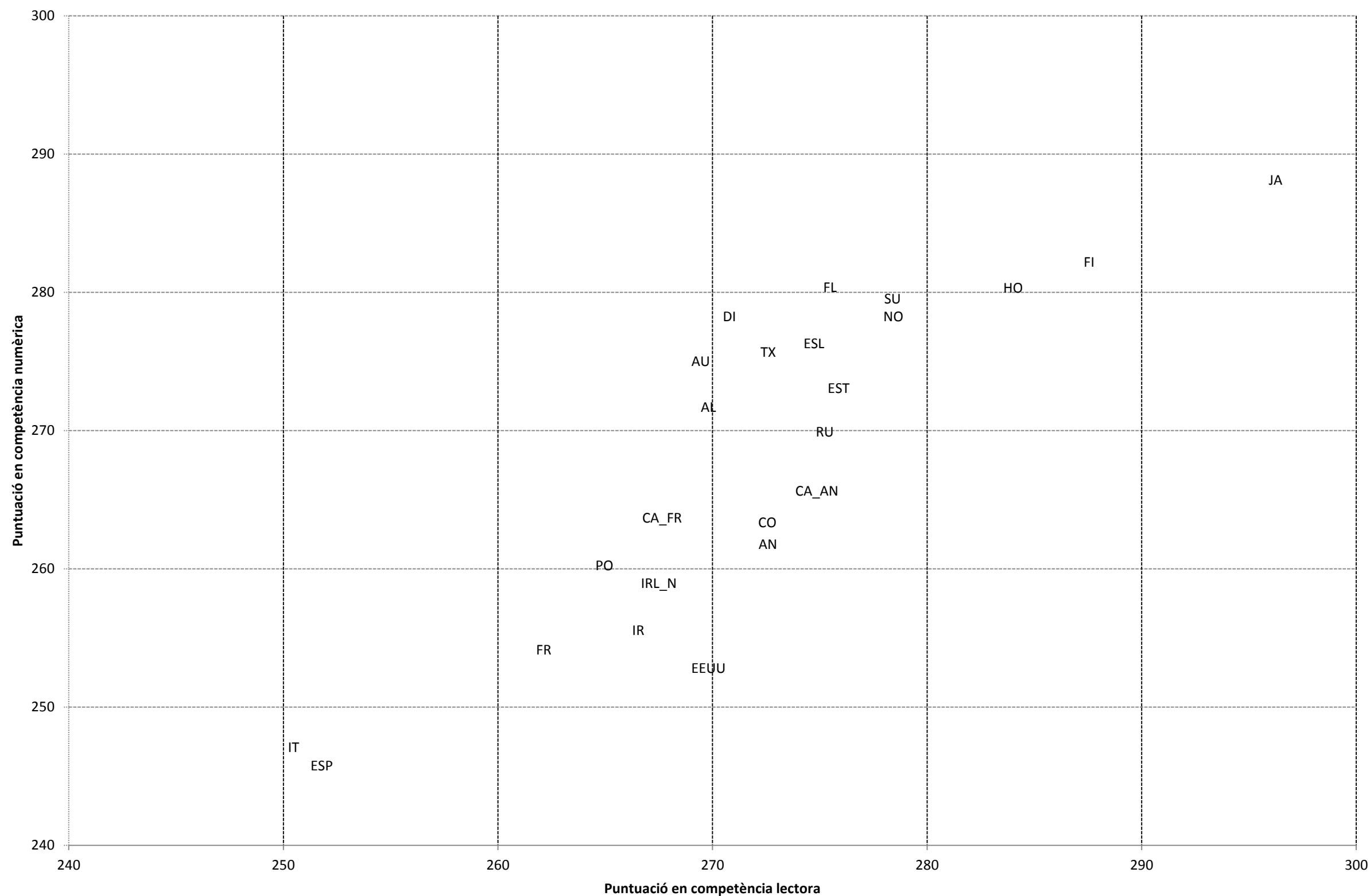

Educació postobligatòria i competències dels joves

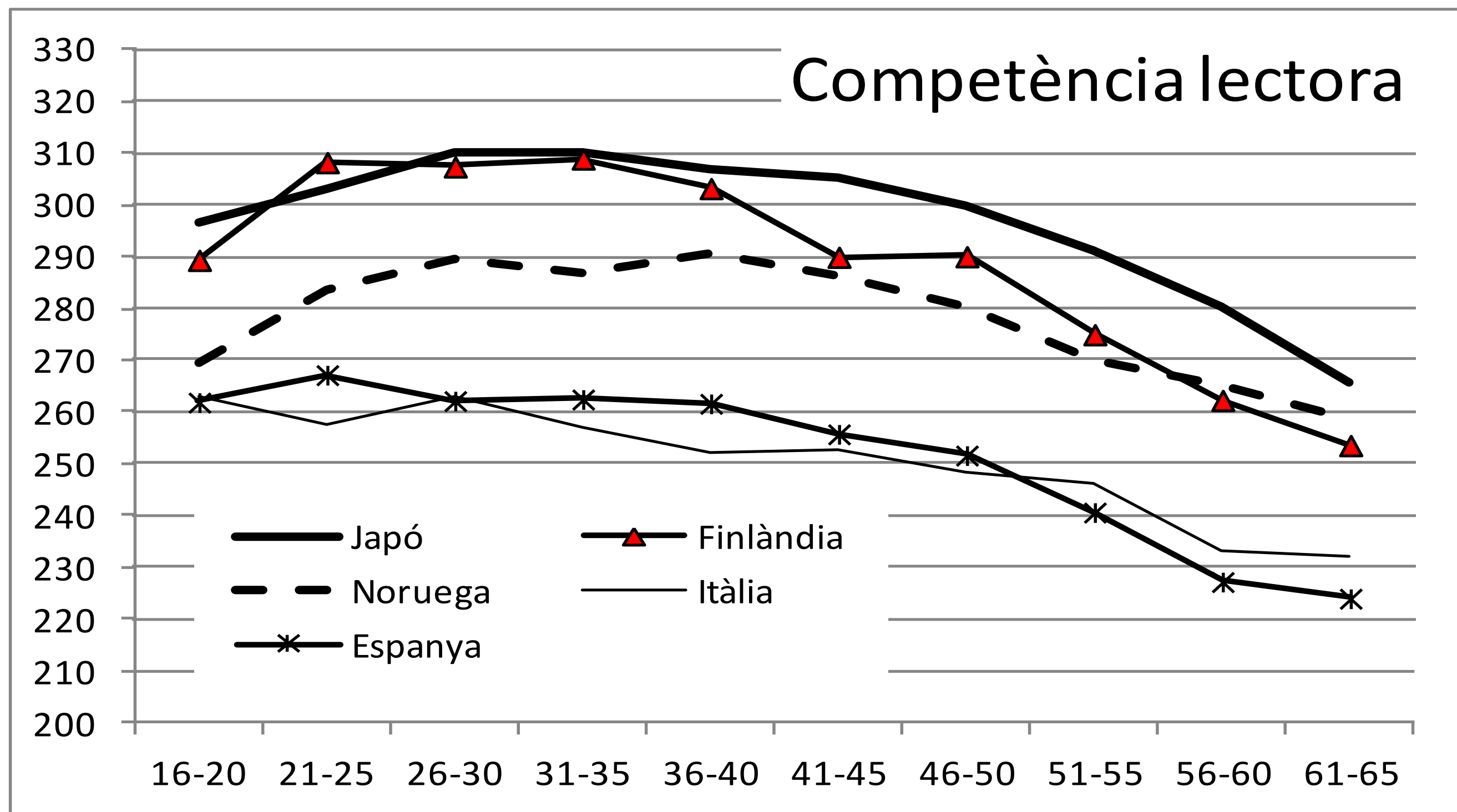
- Les competències dels joves estan fortament associades al seu nivell educatiu, però també a:
 - l'educació dels seus pares, al nivell de qualificació de la seva ocupació, i a l'ús de les competències en el lleure.
- Els joves espanyols presenten nivells de competències inferiors als de l'OCDE. Aquesta diferència s'explica per:
 - Elevat abandonament educatiu
 - Baix capital cultural familiar
 - Menor accés a ocupacions qualificades
- No s'observa una diferència de qualitat entre l'educació dels joves espanyols i els de l'OCDE
 - Únicament en el cas dels graduats de l'educació superior presenten competència lectora i matemàtica significativament inferior

ADULTS

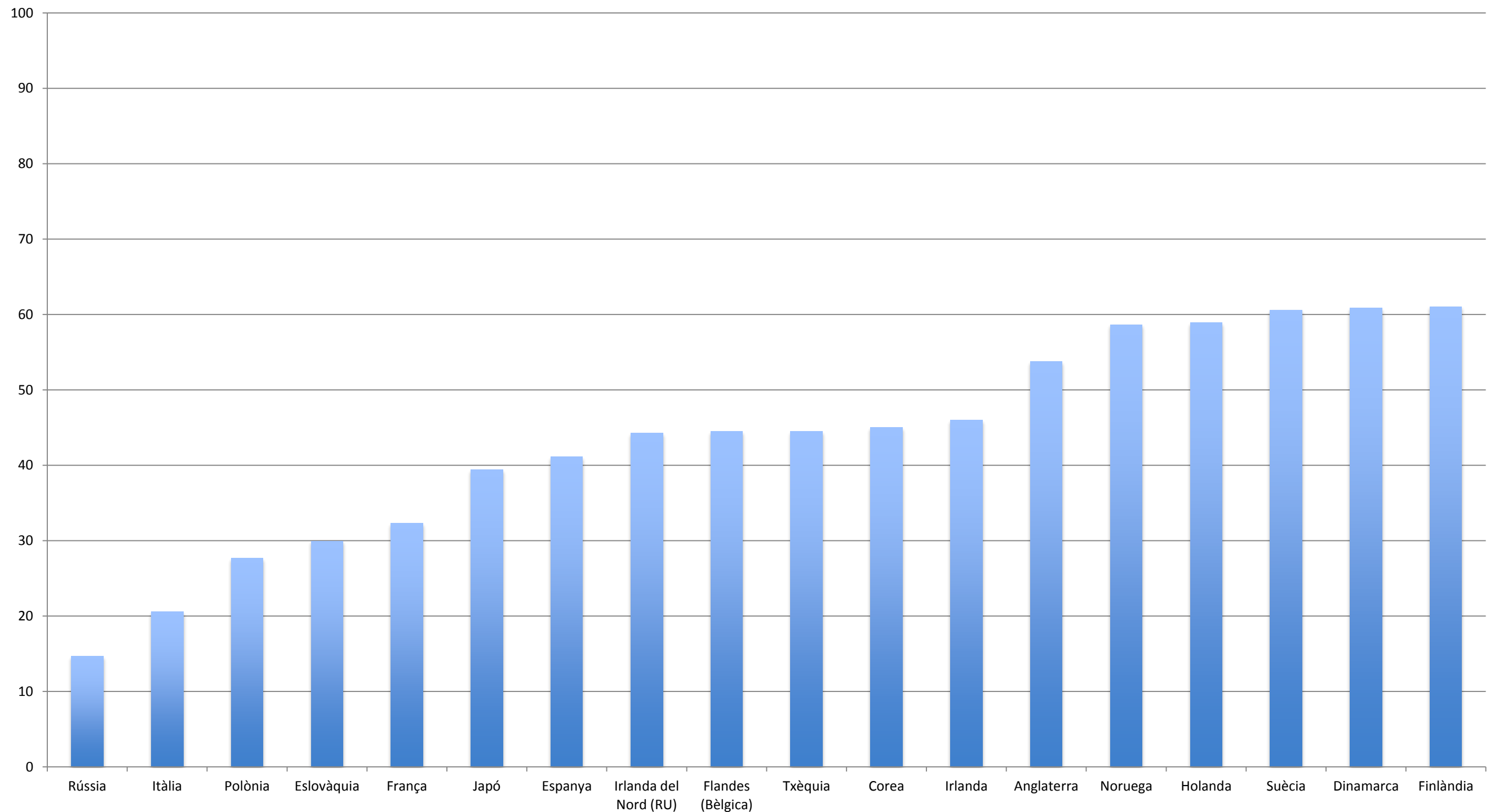
Puntuacions dels adults en competència lectora i numèrica

Competència lectora per grups d'edat, països seleccionats

Participació en educació o formació dels adults (35-65 anys)

Efectes dels factors determinants del nivell de competències en lectura de la població adulta. Espanya

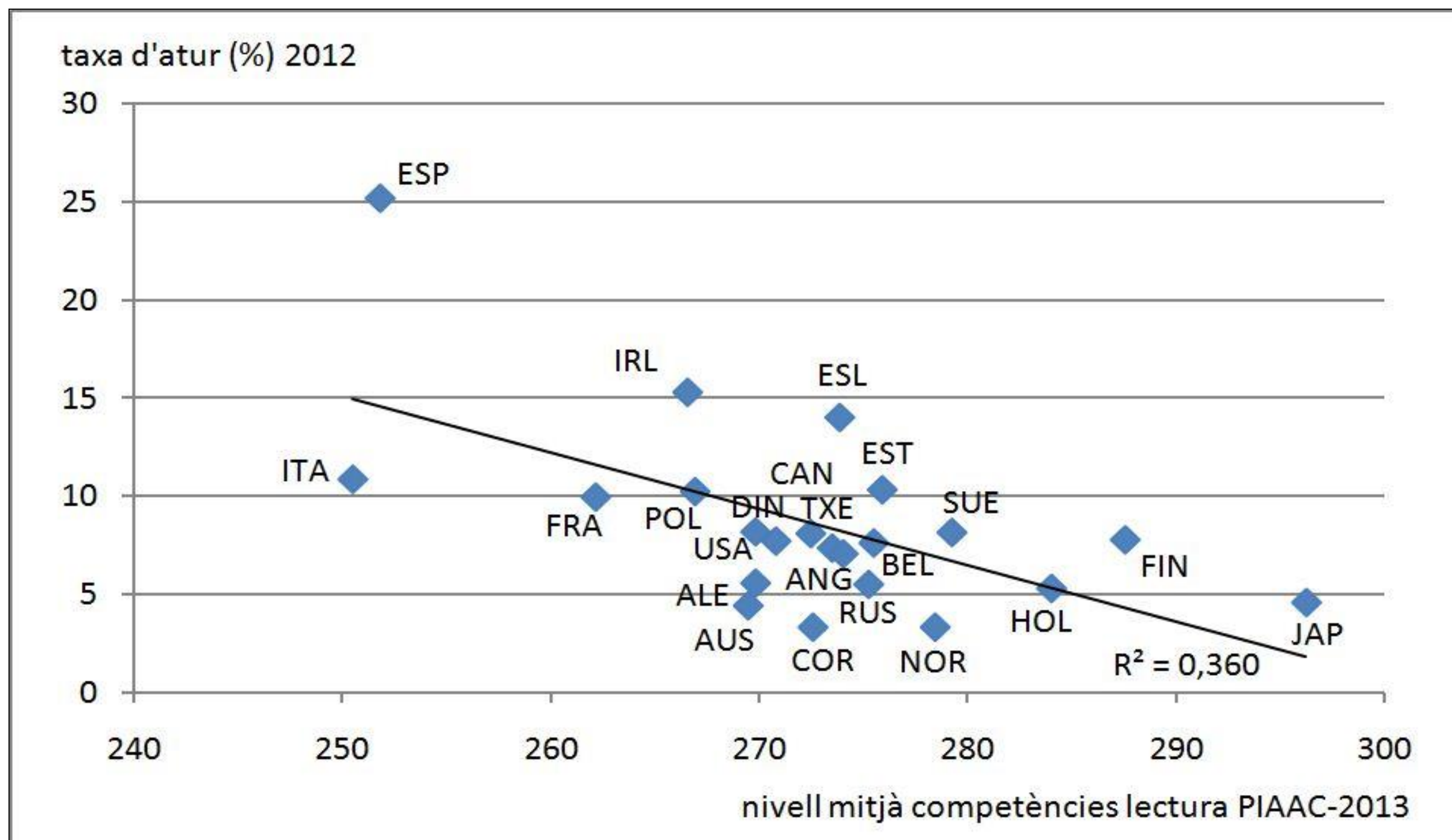
Edat	-
Gènere (1= home; 0= dona)	+
<i>Nivell educatiu. Referència: secundària inferior</i>	
Primària o inferior	- -
Secundària superior professional	0
Secundària superior acadèmica	+ +
Superior professional	+
Superior acadèmica	+ +
<i>Origen familiar. Referència: no immigrant</i>	
Immigrant de primera generació	-
Immigrant de segona generació	0
<i>Anys des de la immigració</i>	+ +
Té com a llengua materna una llengua oficial del país	+
<i>Nivell educatiu dels pares. Referència: secundària inferior</i>	
Secundària superior	+
Superior	+
<i>Anys d'experiència en el mercat de treball</i>	-
<i>Sector d'activitat del lloc de treball. Referència: serveis</i>	
Primari	-
Indústria	0
Construcció	- -
<i>Participació en educació no formal darrer any: nombre d'hores</i>	+

Desenvolupament de competències al llarg de la vida

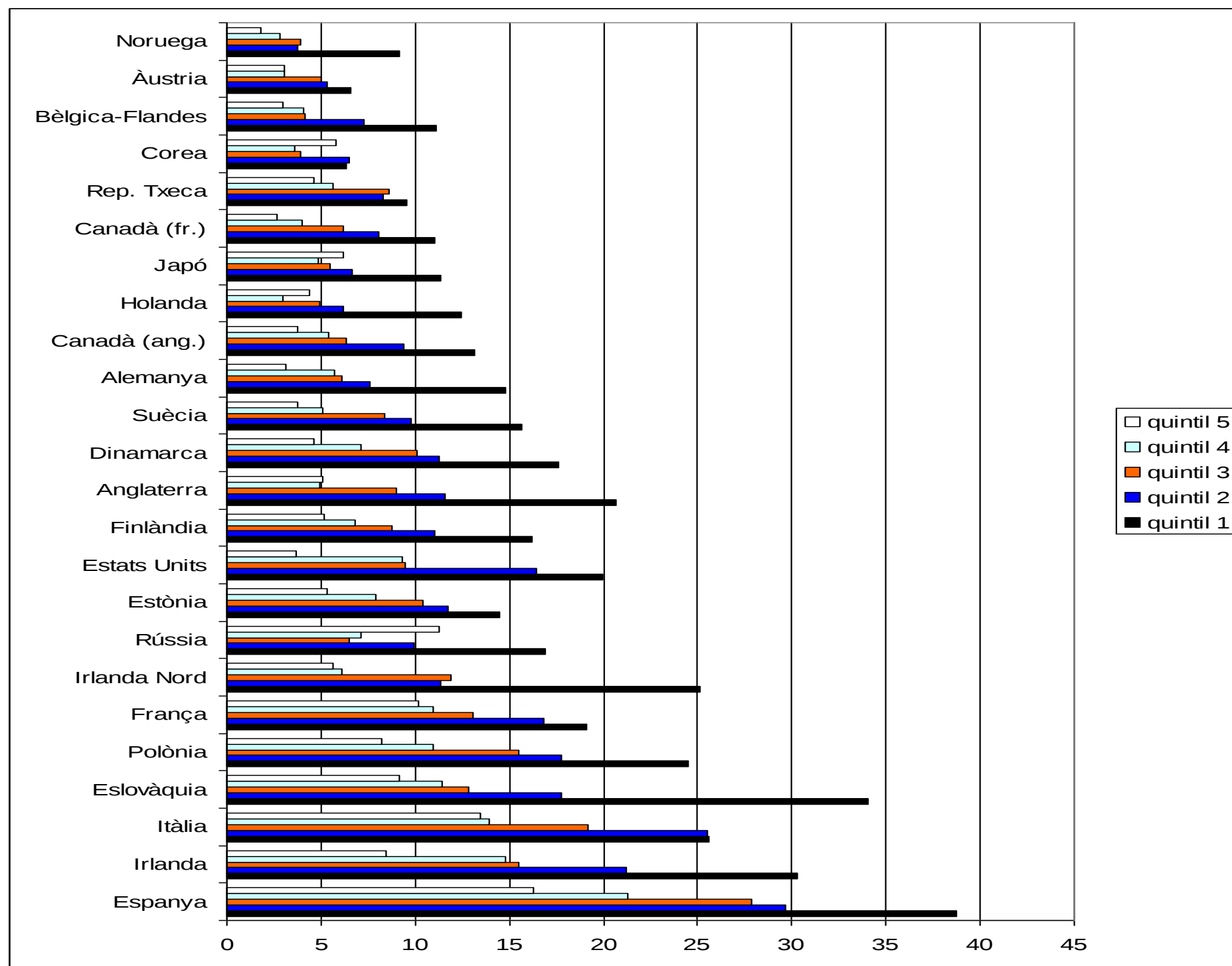
- Els adults a Espanya, i a Itàlia, presenten els nivells de competència més baixos de l'OCDE.
- Les competències dels adults a Espanya s'expliquen per:
 - EDAT: L'edat afecta negativament el nivell de competències.
 - GÈNERE: Ser dona està associat negativament amb les competències.
 - ÈTNIA: Ser immigrant de primera generació redueix significativament les competències. Els anys de residència i tenir com a llengua materna una llengua oficial del país s'associen a les competències positivament.
 - CAPITAL CULTURAL: L'educació pel pare i la mare de l'individu té un efecte positiu significatiu sobre l'adquisició de competències.
 - TREBALL: No existeix un efecte dels anys d'experiència en el mercat de treball sobre el nivell de competències. El sector d'activitat del darrer lloc de treball sí que repercuteix sobre el nivell de competències adquirides
 - FORMACIÓ: La participació en cursos formació en el darrer any incrementa lleugerament l'adquisició de competències

ATUR

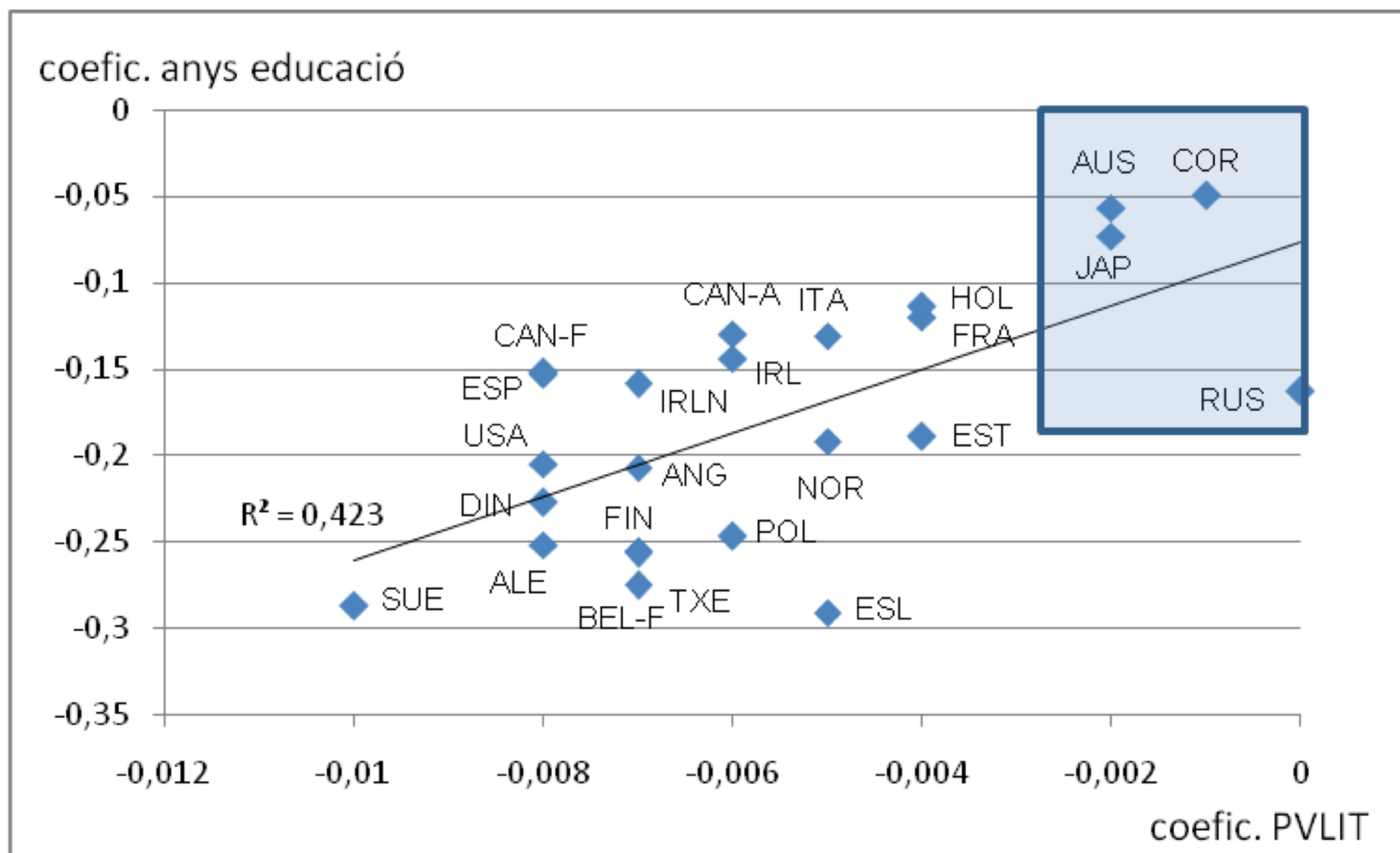
Relació entre competència lectora dels adults i taxa d'atur

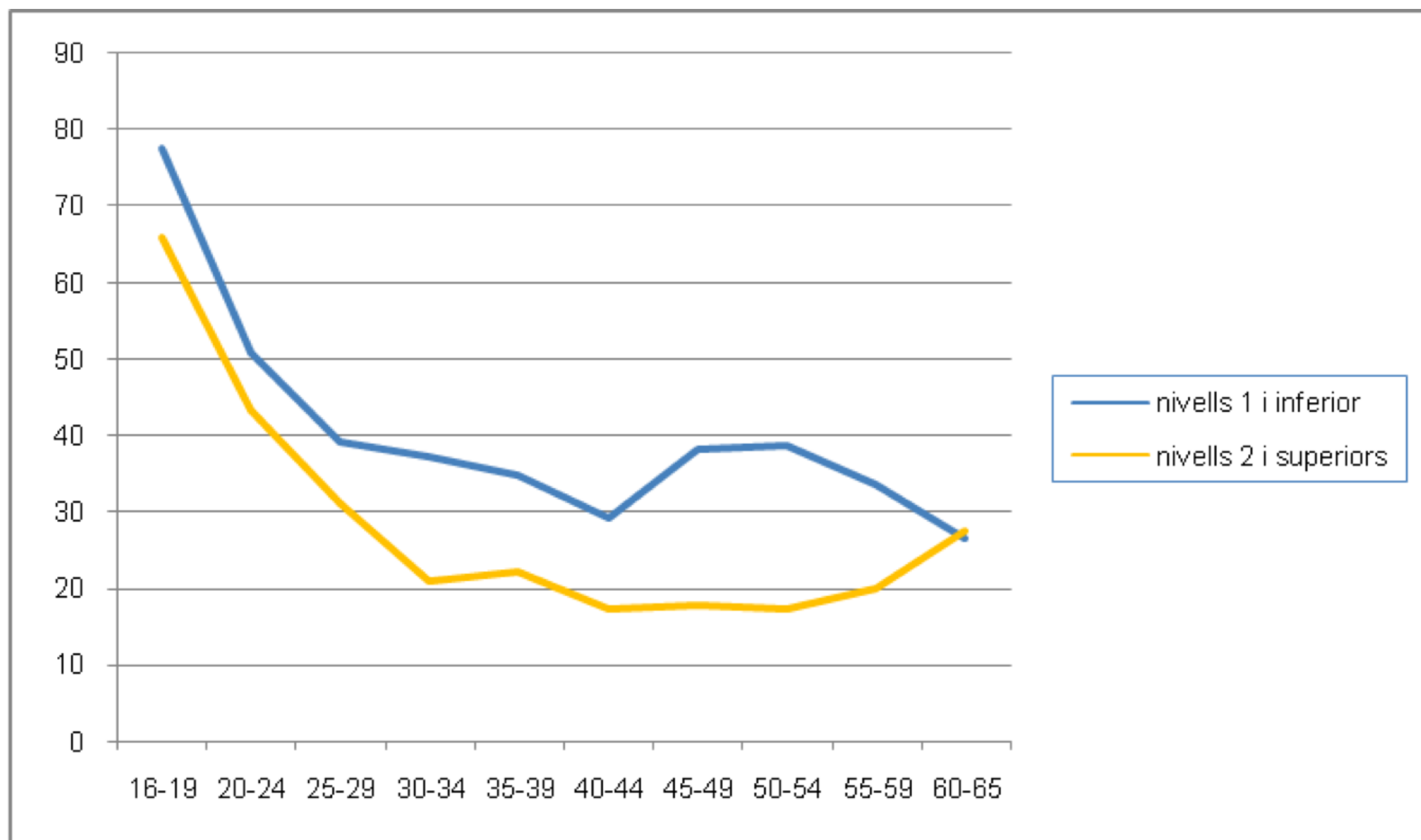
Taxa d'atur segons quintil de competències en lectura

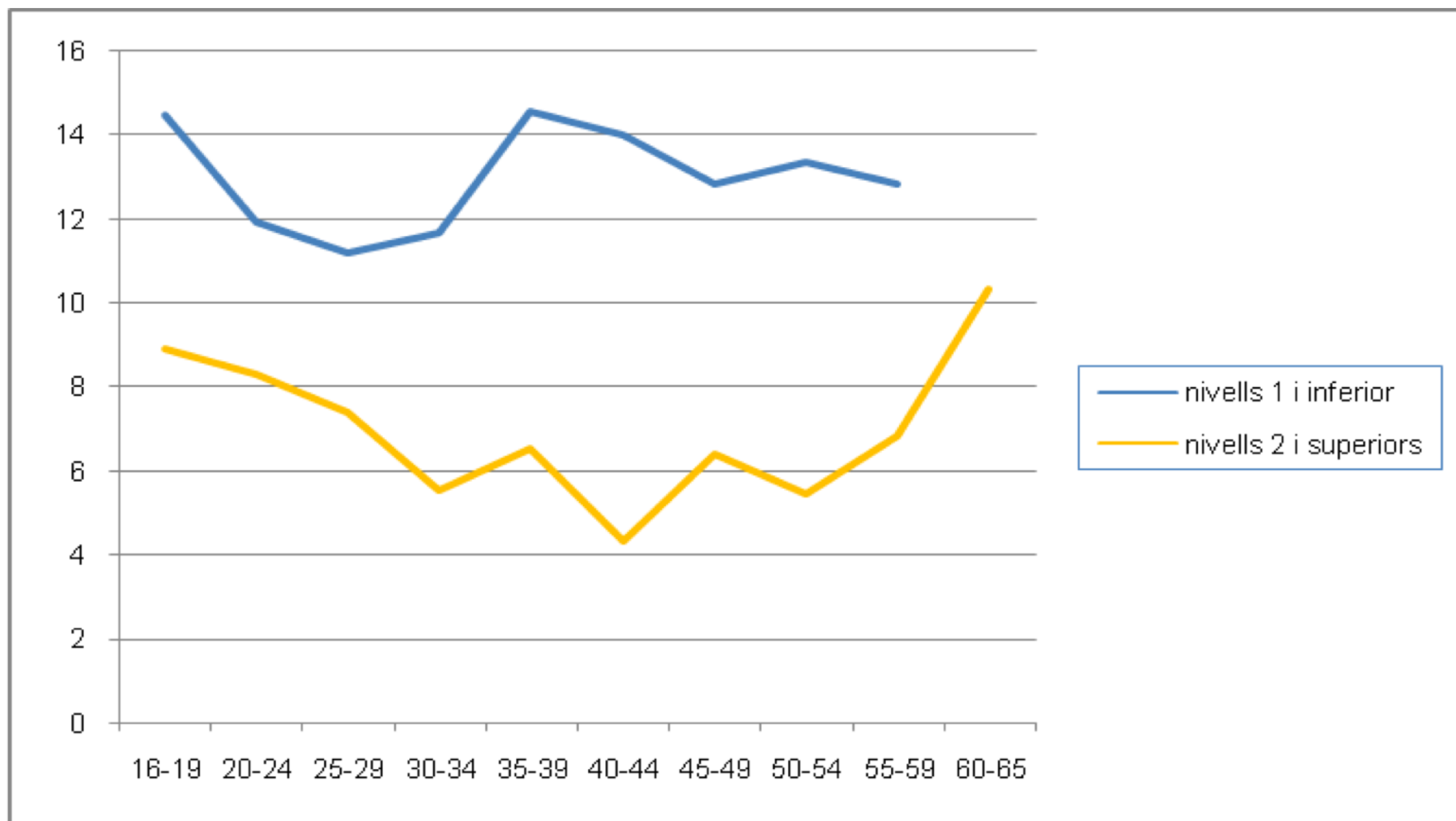
Efectes de l'educació formal (anys d'educació) i del nivell de competències en lectura (PVLIT) sobre la probabilitat d'estar en situació d'atur

Taxa d'atur segons grup d'edat i nivell (agregat) de competències en lectura. Espanya

Taxa d'atur de llarga durada (12 mesos o més) segons grup d'edat i nivell (agregat) de competències en lectura. Espanya

Efecte dels factors determinants de la probabilitat d'estar aturat. Espanya

Competència de lectura	-
Edat	+
Gènere (1= home; 0= dona)	+
<i>-----</i>	
<i>Origen familiar. Referència: no immigrant</i>	
Immigrant de primera generació	0
Immigrant de segona generació	++
Té com a llengua materna una llengua oficial del país	0
<i>-----</i>	
<i>Nivell educatiu dels pares. Referència: secundària inferior</i>	
Secundària superior	-
Superior	0
<i>-----</i>	
<i>Casat o parella</i>	
Fills	0
Anys d'experiència en el mercat de treball	-
<i>-----</i>	
<i>Sector d'activitat del lloc de treball. Referència: serveis</i>	
Primari	++
Indústria	0
Construcció	++

Atur i competències dels adults

- A mesura que augmenten les competències es redueix la taxa d'atur, tant a nivell individual com de país.
- La probabilitat d'estar a l'atur a Espanya s'explica per:
 - COMPETÈNCIES: La competència lectora és un fort “protector” davant l'atur i té major incidència sobre l'atur que el nivell educatiu.
 - GÈNERE: Els homes presenten major risc d'atur (i activitat).
 - LLAR: Persones casades o en parella presenten menor atur.
 - ÈTNIA: Ser immigrant de segona generació incrementa el risc d'atur.
 - CAPITAL CULTURAL: L'educació pels pares té incidència moderada.
 - EDAT: El risc d'atur s'incrementa amb l'edat.
 - EXPERIÈNCIA: L'experiència en el mercat de treball redueix significativament la probabilitat d'estar en situació d'atur (*insider – outsider*)
 - SECTOR: Al primari i de la construcció el risc d'atur és major que als serveis.

SALARIS

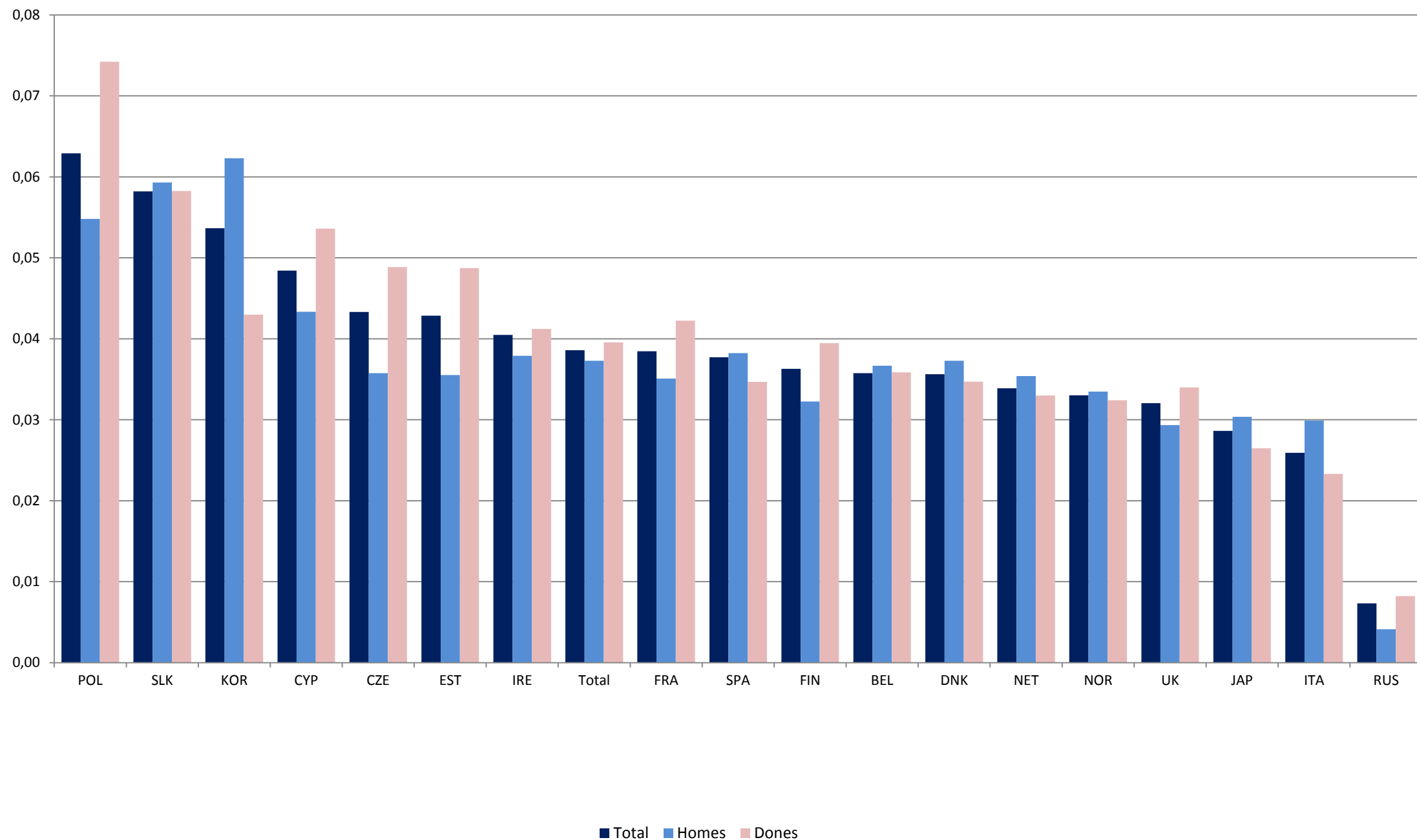
Salaris per hora, en euros, per nivell educatiu i característiques individuals. Adults (16 i 65 anys), Espanya

	Sexe		Edat					Origen		Total
	Homes	Dones	16-25	26-35	36-45	46-55	56-65	Nacio	Immig	
ISCED 0-2	11,86	11,06	9,00	11,19	11,32	11,31	12,10	11,26	10,88	11,19
ISCED 3-4	16,53	12,12	14,59	12,31	14,40	15,08	19,64	15,29	10,81	14,35
ISCED 5-6	21,10	17,71	12,62	16,26	20,21	23,08	21,79	19,56	17,63	19,33
Total	16,25	14,06	11,74	11,74	15,78	16,96	16,63	16,84	15,42	15,21

Salaris per hora, en euros, per nivell educatiu i característiques lloc de treball. Adults (16 i 65 anys), Espanya

	Jornada de treball		Duració del contracte		Categoria professional				Sector públic o privat		Total
	Compl	Parcial	Indef	Temp	Qualif	Semiq	Blau	Elem.	Públic	Privat	
ISCED 0-2	11,02	12,03	12,03	9,67	12,80	11,04	11,95	10,05	13,27	10,94	11,19
ISCED 3-4	14,00	16,03	15,25	11,76	16,57	13,94	15,32	10,59	18,16	13,38	14,35
ISCED 5-6	19,50	18,11	20,27	16,00	21,85	15,25	16,01	12,34	21,75	17,69	19,33
Total	15,24	15,09	16,39	12,18	20,31	13,21	13,23	10,50	19,66	13,73	15,21

Resultats comparats dels rendiments monetaris de l'educació entre països

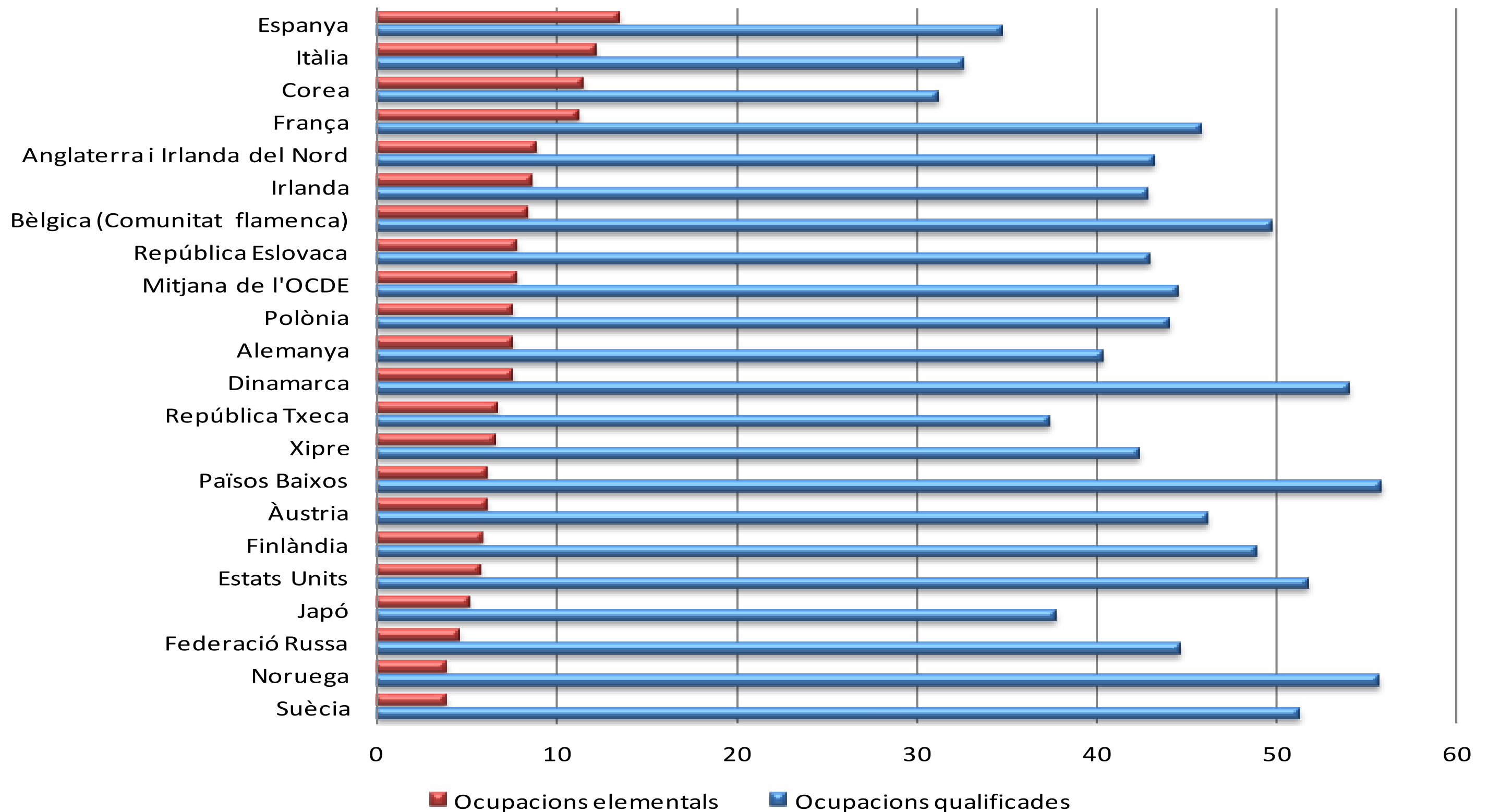

Competències dels adults i desigualtat salarial

- L'educació impacta directament sobre els salaris però també de manera indirecta via condicions laborals i tipus d'ocupació.
- Els salaris dels adults a Espanya s'expliquen per:
 - EDUCACIÓ: Els rendiments monetaris de l'educació es troben molt propers als de la mitjana internacional.
 - GÈNERE: A igualtat d'experiència i educació, les dones obtenen un salari inferior al dels homes (-1,17 €/h)
 - ÈTNIA: No es detecta discriminació salarial pel lloc d'origen. Les diferències salarials per ètnia es deuen al desigual nivell educatiu i al tipus d'ocupació.
 - EXPERIÈNCIA: L'experiència s'associa positivament amb els salaris.
 - CONTRACTE: Treballadors amb contractes de duració limitada són penalitzats (vs contractes indefinits) amb especial duresa a Espanya.
 - OCUPACIÓ: Les categories laborals intermèdies tenen rendiments relativament superiors als internacionals.
 - SECTOR: La prima salarial per treballar al sector públic és una de les més altes d'entre els països estudiats. Sectors amb menors salaris són el primari, transport i emmagatzematge, hostaleria i restauració, activitats administratives i de suport, educació, sanitat i serveis socials, i altres serveis.

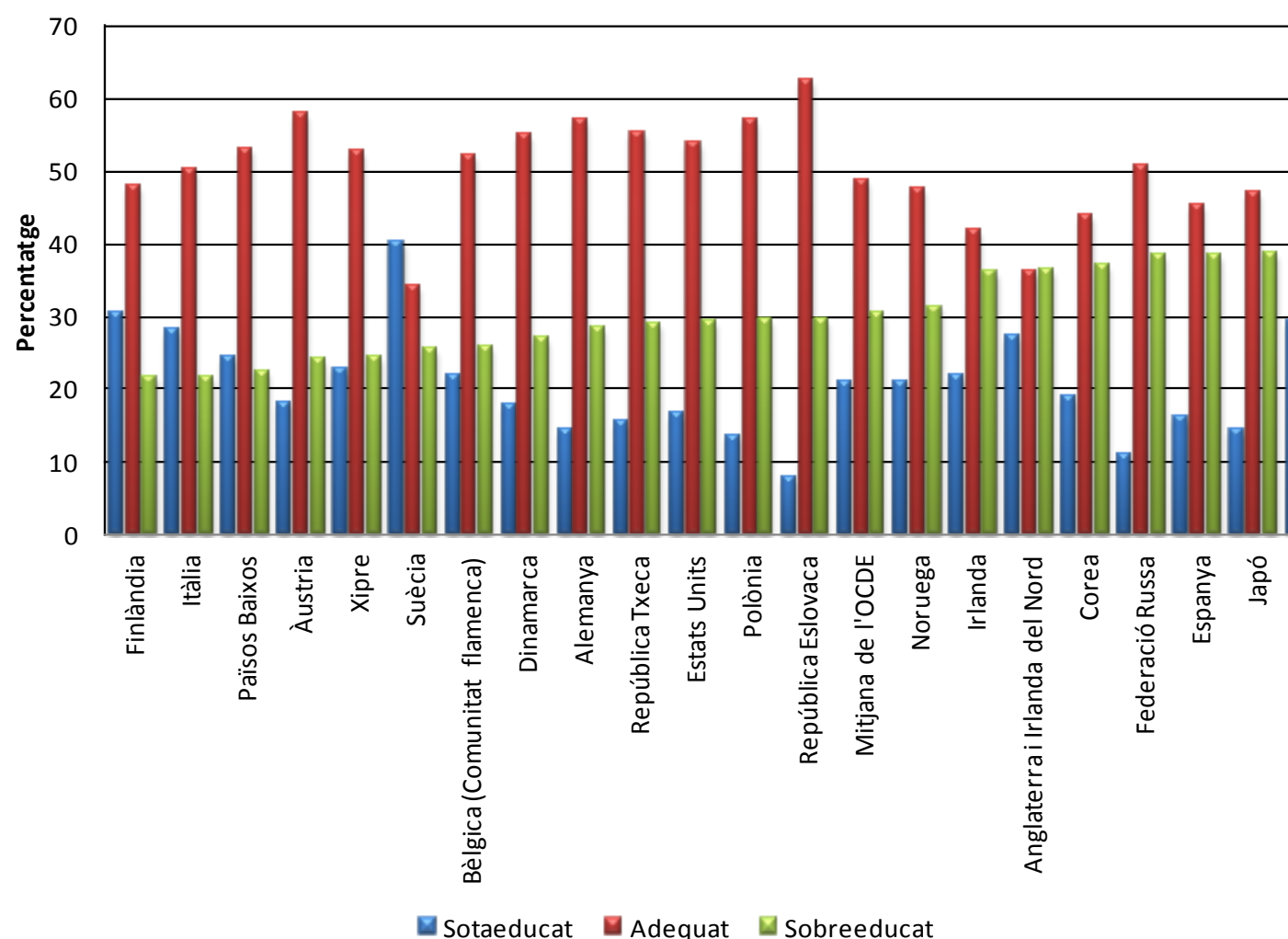
SOBREEDUCACIO

Percentatge de treballadors en ocupacions elementals i qualificades

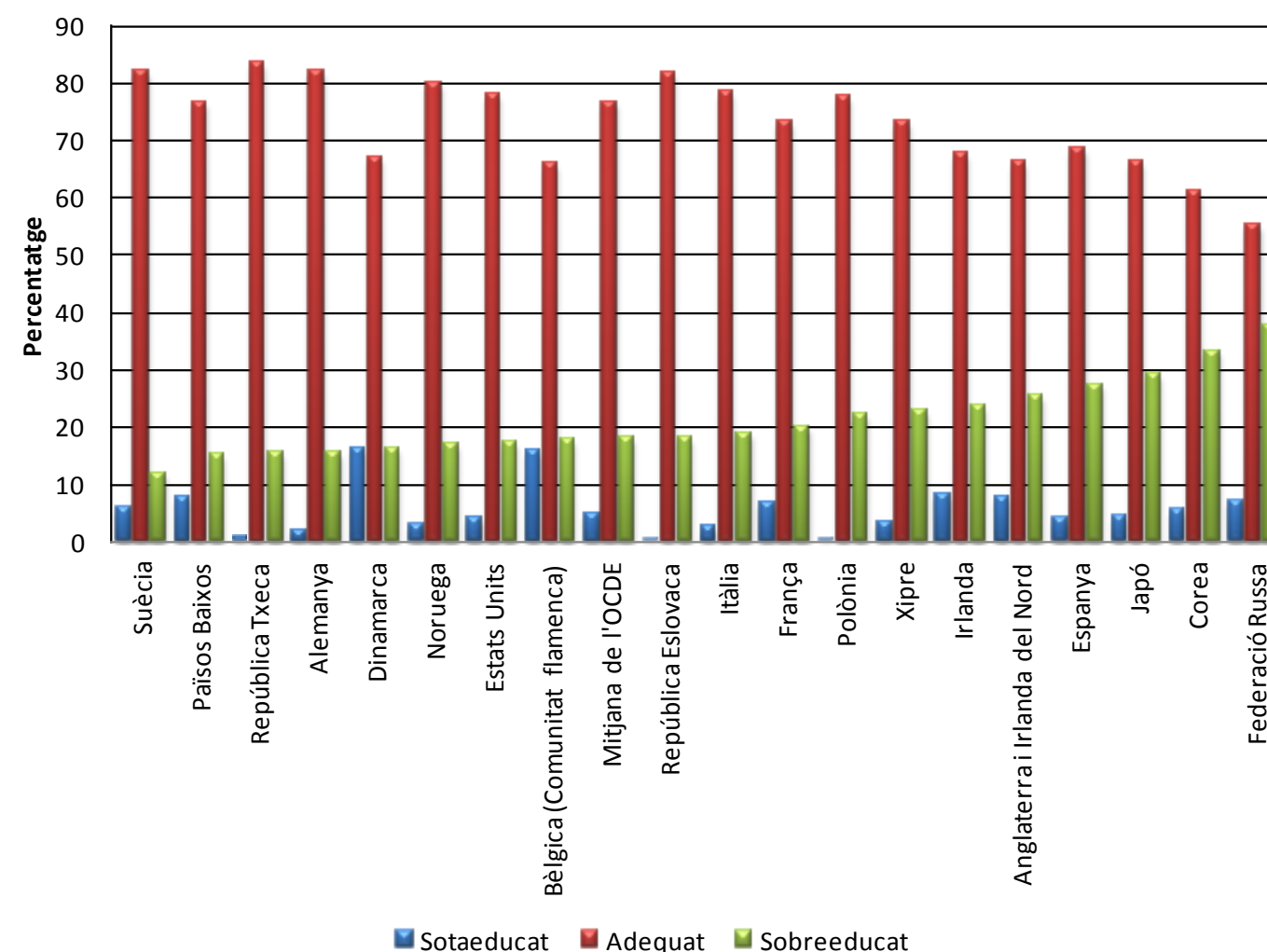

Percentatge de sotaeducació, adequació i sobreeducació

Indicador subjectiu

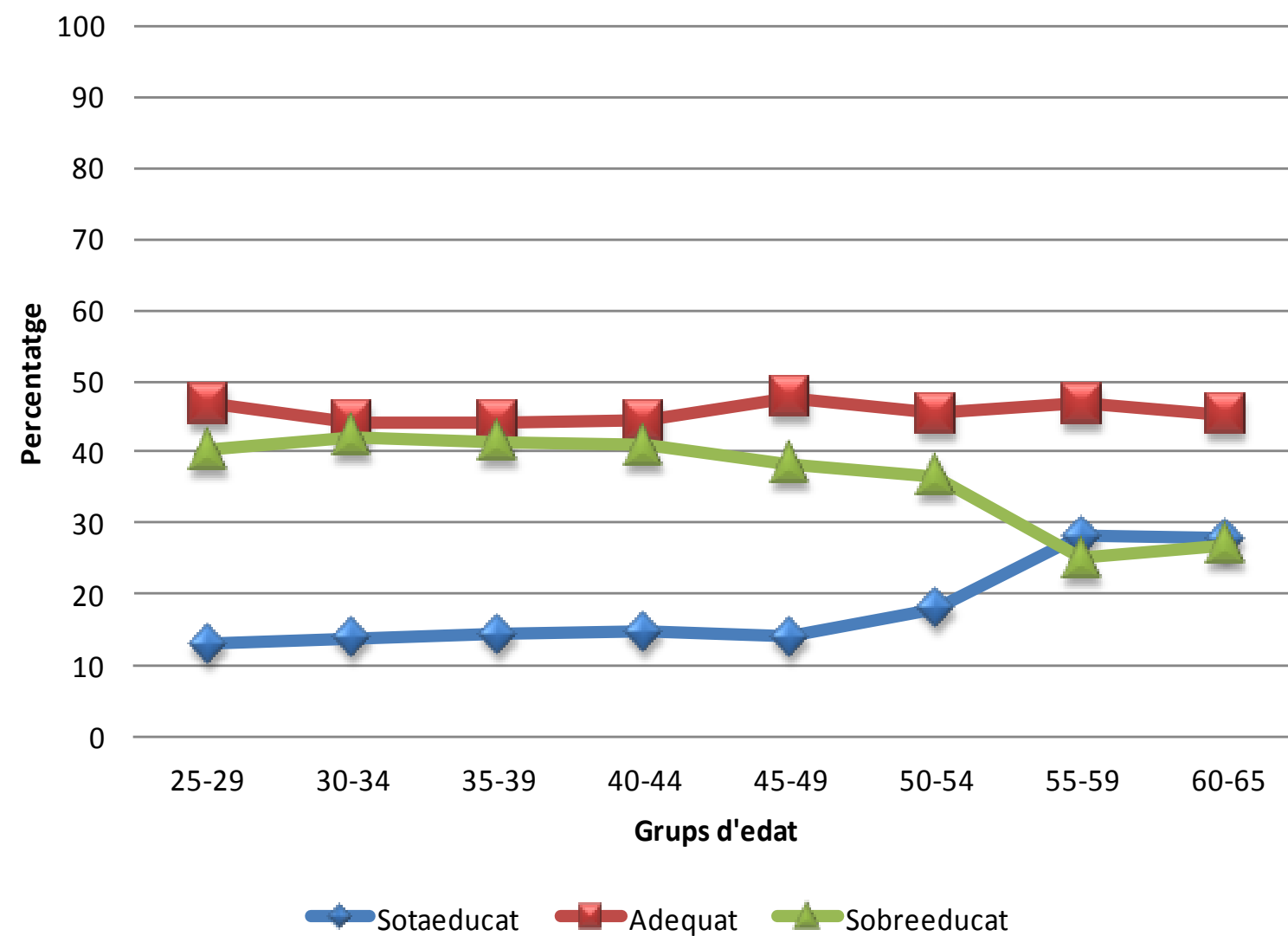

Indicador objectiu

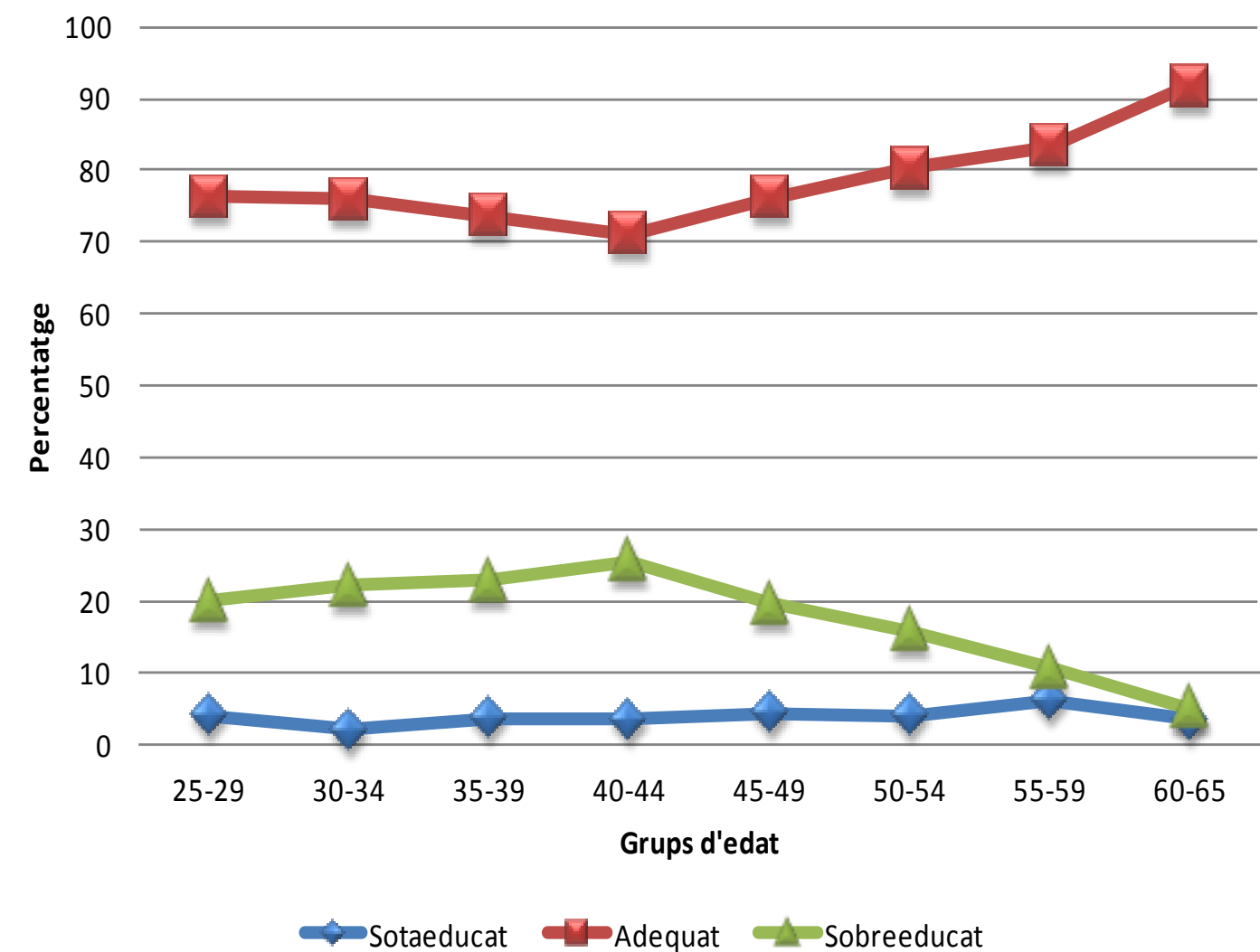

Percentatge de sotaeducació, adequació i sobreeducació segons grup d'edat, Espanya

Indicador subjectiu

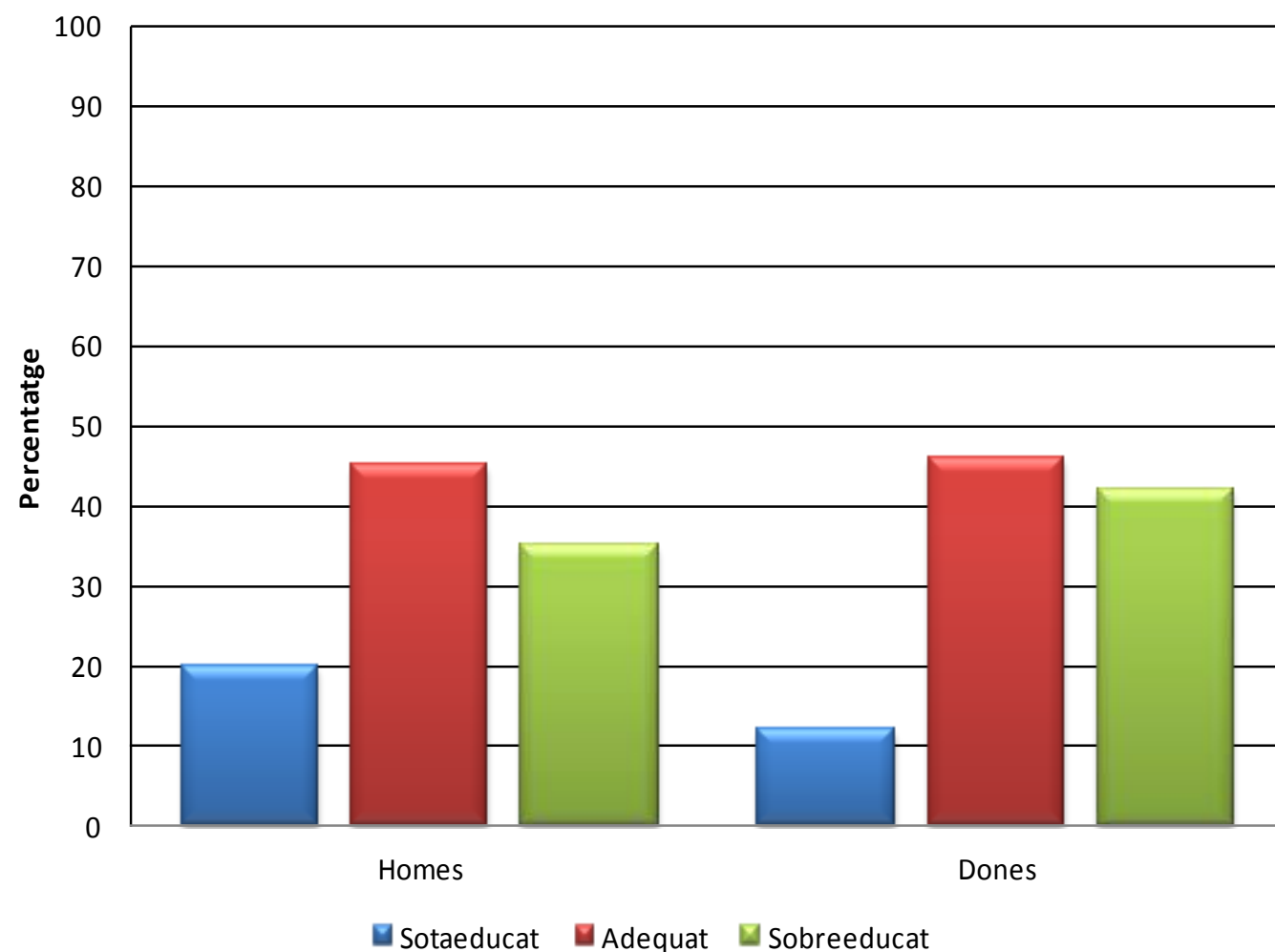

Indicador objectiu

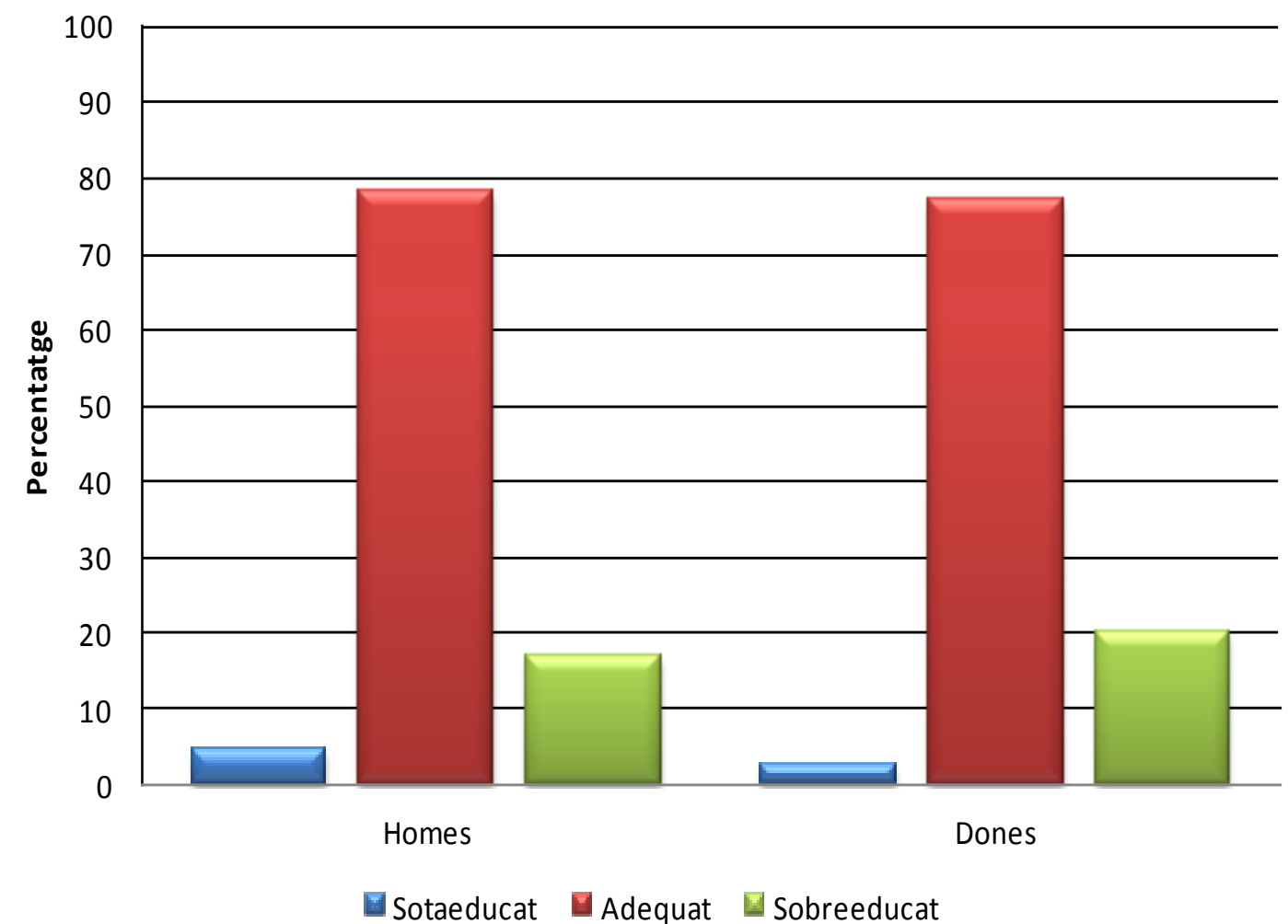

Percentatge de sotaeducació, adequació i sobreeducació segons sexe, Espanya

Indicador subjectiu

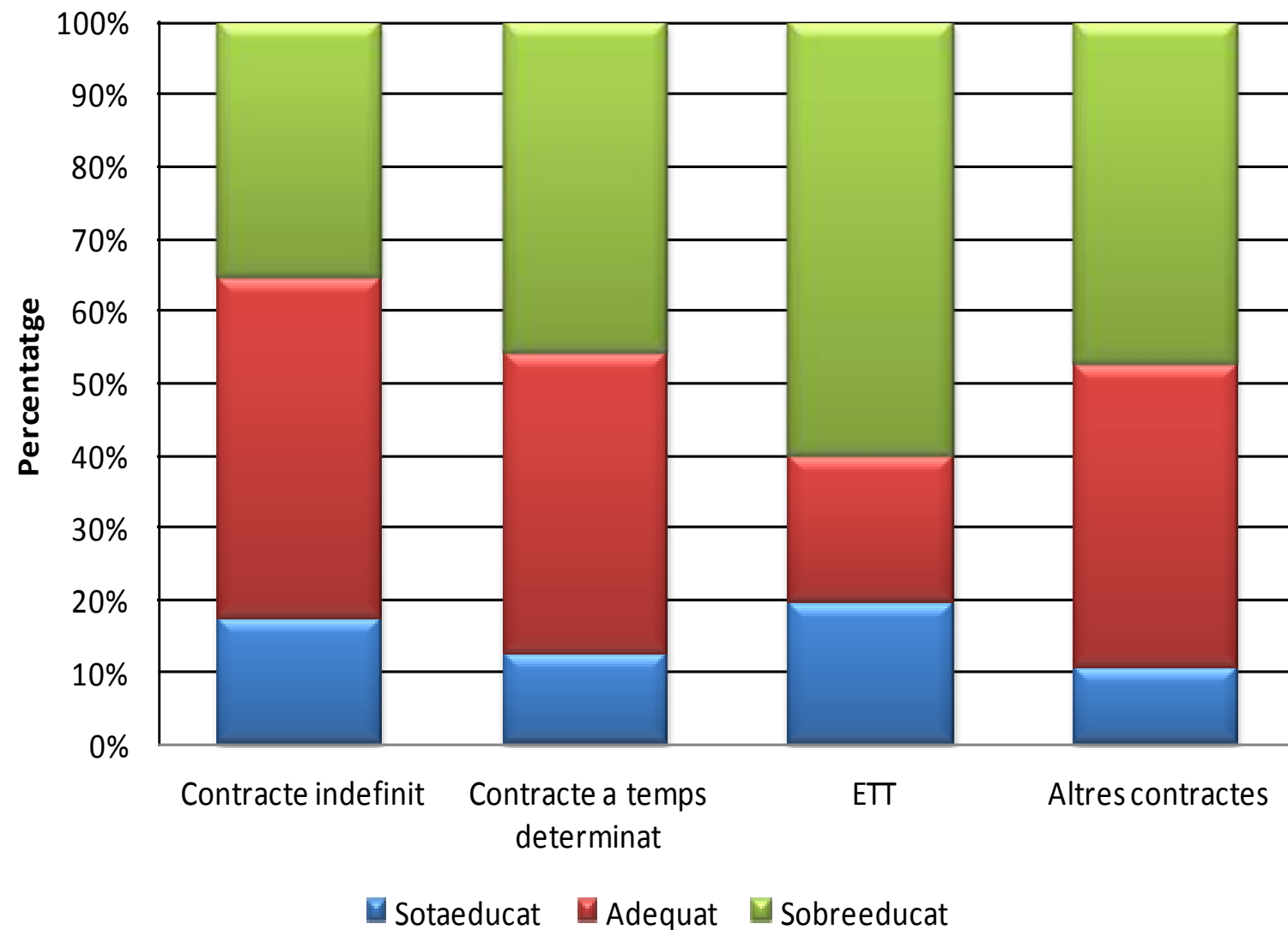

Indicador objectiu

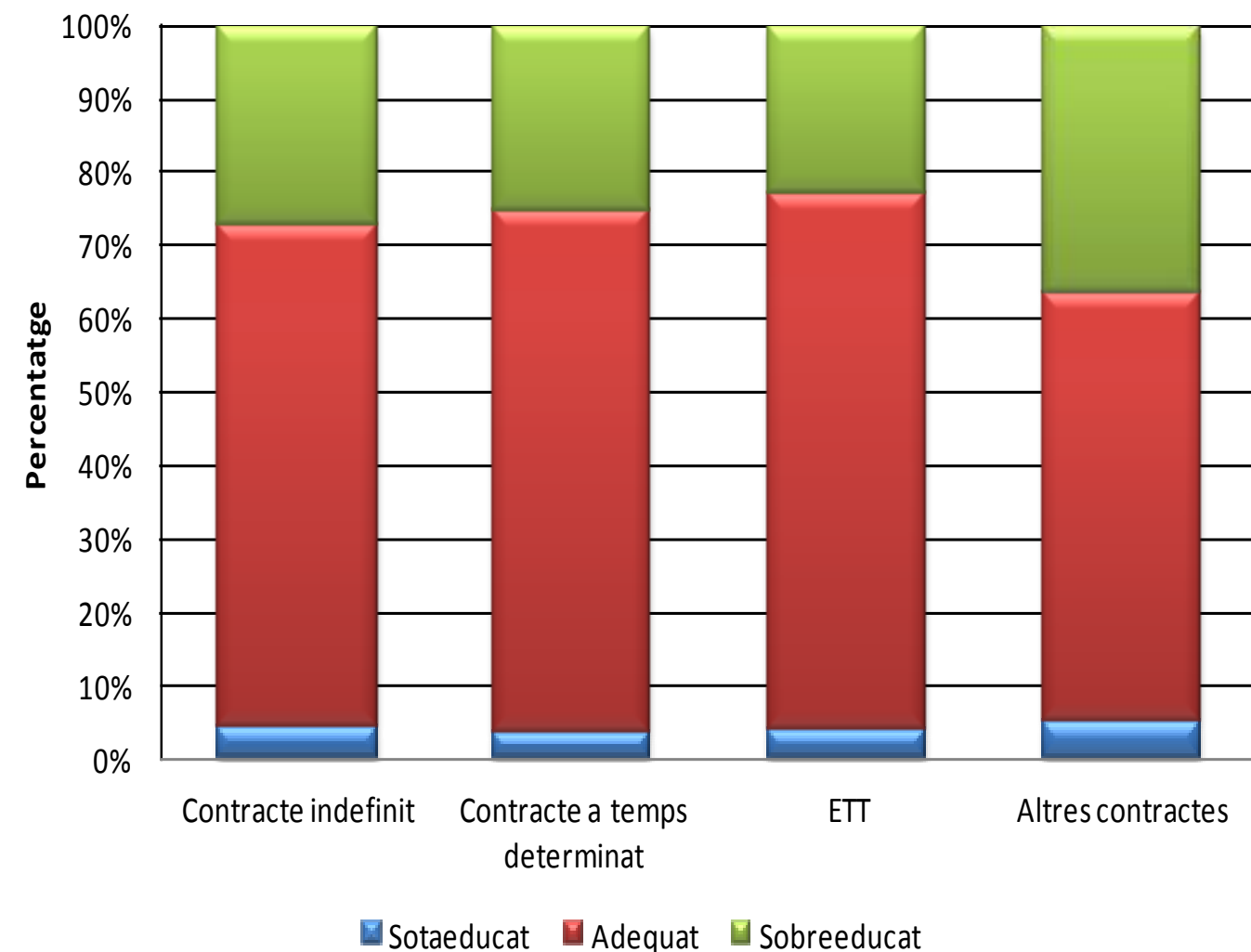

Percentatge de sotaeducació, adequació i sobreeducació segons tipus de contracte, Espanya

Indicador subjectiu

Indicador objectiu

Sobreeducació en el mercat de treball

- A nivell internacional l'indicador subjectiu presenta percentatges més elevats (30,31%) que l'objectiu (18,16%).
- En el cas espanyol:
 - Espanya presenta nivells més elevats de sobreeducació respecte la mitjana de l'OCDE tant en l'indicador subjectiu com l'objectiu.
 - El fenomen de la sobreeducació afecta en major mesura a aquells treballadors d'edats més joves (menors de 40 anys).
 - Tant en l'indicador subjectiu com en l'objectiu les dones presenten un percentatge lleugerament superior de sobreeducació que els homes.
 - En el cas de l'indicador subjectiu, són els que tenen un nivell d'educació intermedi els que se senten sobreeducats/es, mentre que segons l'indicador objectiu són els que treballadors/es que tenen educació superior.
 - A nivell subjectiu, la sobreeducació és més elevada per contractats per ETTs, aquells en contractes poc comuns (pràctiques en empreses, en contracte de formació), i els que tenen un contracte a temps determinat.

CONCLUSIONS I RECOMANACIONS

Conclusions

Formació

- Dèficits en la formació de competències insuficient assoliment educatiu i elevades necessitats de desenvolupament de competències.
- Competències depenen tant de l'oferta com de la demanda.

Rendiments

- Elevats rendiments econòmics de les competències: gran capacitat protectora respecte de l'atur i incidència sobre els salaris, fins i tot, en temps de crisi.

Utilització

- Baixa utilització de les competències: incapacitat de les empreses per absorbir el capital humà ofert pel sistema educatiu.

Desigualtats

- Gran capacitat estructuradora de les competències: les desigualtats socials es reproduïen principalment mitjançant l'educació.

Recomanacions

Formació inicial

Cal una agenda ambiciosa d'universalització de l'assoliment d'estudis secundaris superiors

Al llarg de la vida

Els agents socials han de garantir l'efectivitat de la formació per a l'ocupació i l'accés als treballadors més vulnerables

Regulació laboral

L'aprofitament de les competències implica millorar les condicions dels treballadors temporals i conciliació entre vida familiar i laboral

Coordinació estratègica

Impulsar un cercle virtuós en el mitjà i llarg termini entre millora dels llocs de treball i millores de les competències

Avaluació

El sistema nacional d'avaluació hauria d'incloure proves de competències als estudis postobligatoris i a la formació al llarg de la vida

També t'interessarà...

Un model de formació professional dual per a Catalunya?

[+ informació](#)

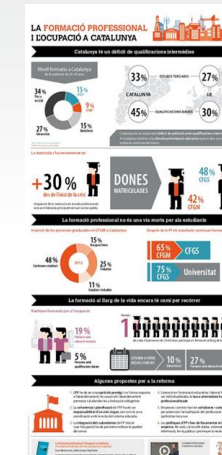
Un model de formació professional dual per a Catalunya?
Reptes en el disseny i implementació de la reforma

Òscar Valiente (coordinador)
Rosario Scandurra
Adrián Zancayo
Chris Brown

Infografia: La formació professional i l'ocupació a Catalunya

[+ informació](#)

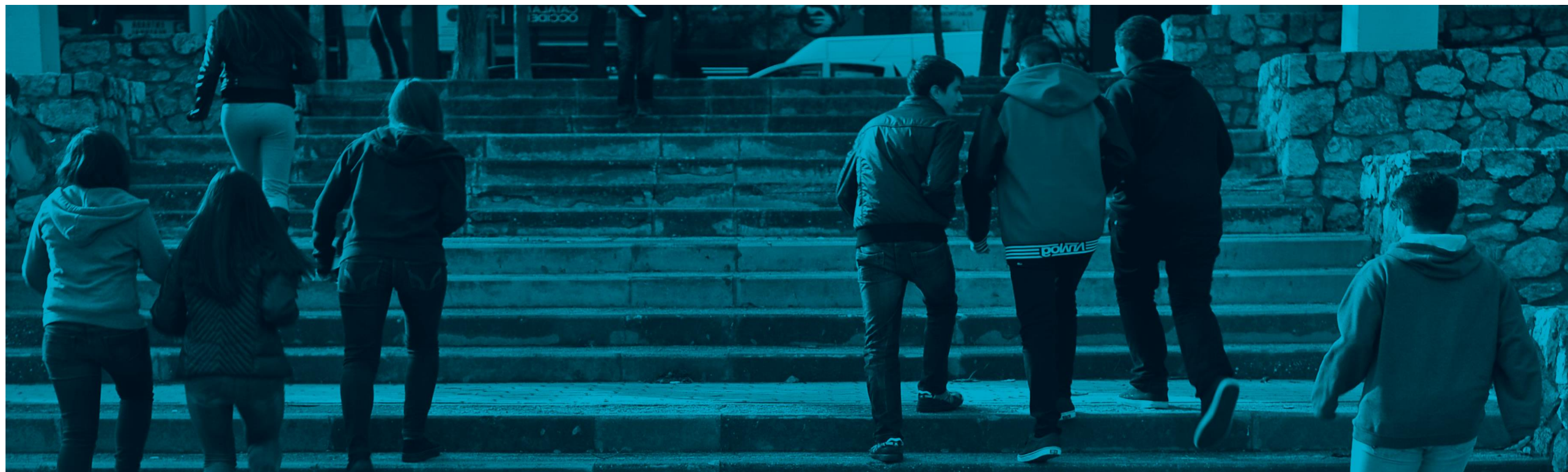

Òscar Valiente – Quin és el futur de l'FP a Catalunya?

[+ informació](#)

 @FundacioBofill

Presentació FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Els reptes en matèria de competències de la població adulta

Una comparativa internacional a partir de les dades de l'enquesta PIAAC
Òscar Valiente i Queralt Capsada (coordinadors), Jorge Calero, Alvaro Choi, Pau Miret, Rosario Scandurra

OCTUBRE 2015